

Møbelfirma putter tangen tilbage i madrassen

En kendt dansk designer, et møbelsnedkeri og en polstrer med en god ide. Det er ingredienserne bag tang-sofaen Modul, som er blevet til på den gammeldags måde: Gennem et tæt samarbejde mellem håndværker, producent og designer.

NANA ELVING HANSEN

De fleste af os kender det grøn-brune, snaskede stads i vandkanten, man lige skal trække igennem for at komme ud og bade på stranden om sommeren. Bor du nær vandet, kender du også lugten af, når tangen har ligget der for længe. Det rimer ikke umiddelbart på eksklusivt møbeldesign. Men faktisk er tang- eller ålegræs for at være helt præcis – et populært materiale blandt de danske møbelmagere.

Møbelpolster Lærke Lillelund og den ene af de to snedkere hos A. Petersen er i gang med at lave Modul-møblet på værkstedet på Amager. Foto: Nana Elving Hansen

Igen. Ålegræs har nemlig i hundredevis af år været brugt som polstring i møbler og madrasser. »Ålegræs har været brugt til alt fra lænestole og madrasser til isolering og tage – de fleste kender f.eks. tangtagene på Læsø,« siger Kari Svarre, den ene af de to stiftere af A. Petersen, der både producerer, sælger og laver udstillinger om møbel- og kunsthåndværk.

De har taget tangen tilbage i møbelværkstedet

og polstret et af deres nyeste møbler, futonssofaen Modul, med ålegræs.

Måtte prøve sig frem

I et hjørne på polsterværkstedet hos A. Petersen ved Kløvermarken i København står en portion af det tørrede tang, som de får fra en tangfisker på Møn, hvor der i århundreder har været tradition for at bjærge ålegræs. Ligesom en høballe er det brune tørrede ålegræs samlet i en nogenlunde firkantet form.

Tangmadrasserne bliver dog lavet inde i rummet ved siden af, hvor snedkerne har værksted, for det grisser noget mere end skum og andre mere brugte polstermaterialer.

»Jeg plejer faktisk at gå udenfor mellem værkstederne, så jeg ikke drysser tang ud over hele showroomet,« siger Lærke Lillelund og griner.

Hun er i gang med at hæfte en tang-plade fast på det, der ender med at blive en madras til Modul-sofaen. Madrassen er bygget op af to tynde tangplader, som er omgivet af et tyndt lag sammenklistret svine- og hestehår – et naturmateriale kaldet Hairlock.

Modul er designet af den prisvindende danske designer, Chris L. Halstrøm, og det var i samarbejdet med hende, at Lærke Lillelund for godt to år siden kom på ideen om at polstre Modul-sofaen med ålegræs.

A. PETERSEN

I 2014 indtog A. Petersen lokalerne på Kløvermarksvej på Amager, hvor de indrettede butik og snedker- og polsterværksted. Til at begynde med havde de kun underetagen, men i dag har de også overetagen, hvor de løbende holder udstillinger om design, møbelkunst og kunsthåndværk.

De har deres egen møbel-linje, AP. Serien, som de producerer i samarbejde med nogle af de dygtigste danske arkitekter og designere, og deres filosofi er at skabe møbler med respekt for de gamle håndværkstraditioner og med fokus på samspillet mellem designer, håndværker og producent – på samme måde, som man gjorde i dansk møbeldesigns guldalder i midten af det 20. århundrede.

Bag A. Petersen står Anders Petersen og Kari Svarre. De har arbejdet sammen med bl.a. Knud Holscher, Line Depping, Ole Schjøll, Chris L. Halstrøm og Margrethe Odgaard.

De modtog sidste år Wegner-prisen, som hvert år gives til »en designer eller institution, der har bidraget væsentligt til nordisk designudvikling eller en person, som bidrager til at udbrede kendskabet til Wegners virke.«

»Jeg var til et arrangement, hvor jeg tilfældigvis mødte en pige, der arbejdede med ålegræs. Da jeg fortalte, at jeg var møbelpolster, spurgte hun, om jeg nogensinde havde polstret med ålegræs,« fortæller Lærke Lillelund.

Det havde hun ikke, og det vækkede hendes nysgerrighed. Så hun begyndte at undersøge, om hun kunne finde noget om ålegræs som polstermateriale. Det skulle vise sig at være sværere end som så. Selv hos det nordjyske møbelfirma Getama. De er i dag er kendt for at producere møbler tegnet af danske designere som Hans J. Wegner og Nanna Ditzel, men oprindeligt producerede de tangmadrasser af ålegræs under navnet Gedsted Tang- og Madrasfabrik, som navnet Getama et sammendrag af.

»Vi har ikke kunnet finde en optegnelse af, hvordan man lavede en tangmadras, så vi har måttet prøve os frem,« fortæller Lærke Lillelund, mens hun med sikre hænder styrer den lange, spidse nål.

Derfor måtte de en del forsøg igennem, før de fandt frem til den nuværende formel – blandt andet byggede de en kæmpe væv og prøvede at væve tangstykker sammen, og de forsøgte sig også med blot at stoppe madrasserne med tang. Men de kunne ikke få madrasserne til at holde formen og nå et resultat, der kunne imødekomme de forventninger, man nu engang har til en sofa

Fortsættes ►

CYLINDER
Hand Pleated just for you

CYLINDER AVAILABLE NOW!

CYLINDER
by KLINT Design Team
Danish Design · Made in Odense, Denmark

LE KLINT

► plus stol til 29.000 kr., som modul-sættet med tangmadrasen koster.

»Et af problemerne med de gamle tangmadraser var, at de efter nogen tid blev flade, der hvor man sad eller lå mest,« siger Lærke Lillelund og fortsætter:

»Vi fandt ud af, at det var den bedste løsning var at presse tangen. Jeg gør den våd, og så fylder jeg den ned i en form og skruer låg på.«

»Lidt som en rullepølse-presse,« indskyder Kari Svarre.

Der står tangpressen så i to dage, hvorefter låget fjernes, og de næste par dage står det så til tørre i formen.

»Jeg syntes, det passede godt til de andre materialer i sofaen, som jo også er naturmaterialer. Og så har tangen en masse gode egenskaber, fandt jeg jo ud af – det er brandhæmmende, og der kan

ikke gå utøj i det,« siger hun og nulrer eftertænksomt de små brune tangtjævser, der stritter ud af formene.

»Det gav bare mening at tage det op og prøve at undersøge, om det kunne være et alternativ til plastikskum.«

Et spørgsmål om bæredygtighed?

Til Snedkerner Efterårsudstilling i 2019 havde designduoen Ahm & Lund polstret en stol med bl.a. ålegræs, og i 2018 var den danske arkitekt Nikolaj Thrane Carlsens afgangprojekt, en tangstol, et af de fem bæredygtige design, der blev udstillet til FN's klimakonference COP24.

En af årsagerne til, at ålegræsset er blevet populært igen, er netop, at det taler ind i tidens bæredygtighedstendens. Men det er ikke derfor, at designeren, snedkeren, polstereren og produ-

Vi åbnede en stol, som var 80-100 år gammel, som var polstret med ålegræs. Og du kunne ikke se, om den var fem år eller firs år.

Kari Svarre

centen gav sig til at eksperimentere med ålegræs til Modul-sofaen.

»For os handler det ikke om bæredygtighed. Vi havde brug for en futonmadras – ålegræsset havde de egenskaber, vi havde brug for, og det var lige ved hånden. For os handler det handler mere om at tage et gammelt materiale op igen, fordi det virker. Derfor gav det mening at bruge det. Det var ikke et led i en eller anden bæredygtighedsprofil,« siger Kari Svarre og fortsætter:

»Vi åbnede f.eks. en stol for nogle måneder siden, som var 80-100 år gammel, som var polstret med ålegræs. Og du kunne ikke se, om den var fem år eller firs år gammel. Til sammenligning åbnede vi en stol forleden fra 1966, som var polstret med møbelskum, som var ret ulækkert.«

Anders Petersen – partner og medindehaver af A. Petersen – er stødt til og finder stykket frem,

Øverst: Ålegræsset bliver presset i speciallavede træforme. Fotos: Nana Elving Hansen

Th.: Et stykke skum fra et møbel fra 1960'erne, som har set bedre dage. Ved siden af ses et nyt stykke møbelskum.

Modul-sofaen og stolen findes også en en version, der er polstret med et materiale lavet af grise- og hestehår og naturlatex. De runde ryghynder kan tages af, så man også kan bruge sofaen som seng. Foto: PR

CHRIS L. HALSTRØM OM ÅLEGRÆS-IDEEN

Hvad var din første tanke, da du blev præsenteret for ideen om at bruge ålegræs som polstermateriale?

»Jeg har tidligere arbejdet med kapok, som polstringmateriale og også nogle andre bæredygtige alternativer til skumgummi, så ålegræsset var ikke fremmed, og jeg var meget glad for at kunne få lov at bruge det som polstring. I mange produktionsammenhænge i møbelindustrien er det svært at få lov at bruge andet end skumgummi.«

Hvilke designmæssige overvejelser, du har gjort dig ifbm. at bruge ålegræsset?

»Polstring med ålegræs bliver en anelse hårdere og "dødt", end når man for eksempel polstrer med fjedre eller skumgummi. Men det passer mig rigtig fint. Det er sundere for kroppen at sidde på en fast polstring. Jeg kan personligt bedst lide den følelse ålegræsset giver, så det har nærmere været en fordel end en udfordring at bruge ålegræs.«

som mest af alt ligner en indtørret svamp. Små gule stykker drysser af den og ned på hans håndflade og gulvet.

»Den er ikke noget værd mere,« siger han og finder et nyt stykke skum frem til sammenligning, der allerede er begyndt at gulne.

Men hvis tang er så godt et materiale til at lave madrasser og møbler af, hvorfor stoppede man så i sin tid med at lave dem?

»Så vidt vi har kunnet finde ud af, så gik der sygdom i ålegræsset, som gjorde, at blandt andre Getama måtte finde nogle andre materialer til at polstre med,« fortæller Lærke Lillelund.

Og det var ikke kun i Danmark. Ålegræsset blev i perioden mellem 1930 og 1960 ramt af en svampesygdom, der betød, at store dele af verdens undersøiske ålegræsmarker forsvandt. På Læsø, som ellers er kendt for sine flere hundrede

år gamle tang-tage, er ålegræsset stadig ikke vendt tilbage, og de må derfor importere det fra f.eks. Bogø, Lolland, Falster og Møn. Rejsen fra ide til vellykket tangmadras tog et års tid, hvor A. Petersen og Chris L. Halstrøm i samarbejde forsøgte sig frem, og rådførte sig med alt fra Nationalmuseet til tangfiskere. Og det er netop konceptet hos A. Petersen – at håndværkere, designere og producenter ganske som i dansk møbeldesigns guldalder i midten af 1900-tallet sammen finder frem til det endelige møbeldesign. Hvor man løbende udvikler, eksperimenterer og prøver sig frem.

»For os handler det om at give plads til at eksperimenterer. At forfølge nysgerrigheden. Alt det her er et resultat af Chris' design-ideer og Lærkes store nysgerrighed – og en ret stor portion stædighed også,« siger Kari Svarre med et smil.

Det betyder, at der – ligesom hos mange andre møbelforhandlere – er en leveringstid på møblerne. De fremstiller nemlig møblerne løbende og samarbejder med andre værksteder og producenter i Danmark. Indtil videre er det Lærke Lillelund og A. Petersens to snedkere, der kreerer Modul-sofaen på værkstedet på Amager.

Men tang-projektet har allerede ført nye produkter med sig. A. Petersen er netop nu i gang med et samarbejde med den danske designvirksomhed The Organic Company, der laver økologiske designtekstiler til boligen – blandt andet de populære madposer af stof, som har til formål at mindske forbruget af f.eks. fryseposer i plastik. Samarbejdet består i en meditationsmadras, polstret med tang.

Hvor de herefter driver tang-eventyret hen, vil tiden – og nysgerrigheden – vise. ■